

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 427/2024-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej Advokátska kancelária VERIONS, s. r. o., Radvanská 21, Bratislava, proti uzneseniu Mestského súdu Bratislava IV sp. zn. B3-63C/53/2022 zo 6. júna 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 9. augusta 2024 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením mestského súdu sp. zn. B3-63C/53/2022 zo 6. júna 2024. Sťažovateľka sa domáha, aby ústavný súd napadnuté rozhodnutie zrušil, vec vrátil mestskému súdu na ďalšie konanie a aby jej priznal právo na náhradu trov konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a pripojených príloh vyplývajú tieto skutkové okolnosti.

3. V konaní vedenom pôvodne na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 12C 9/2009 sa [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobcovia“) v merite veci domáhali proti sťažovateľke (i) určenia neplatnosti odstúpenia sťažovateľky od kúpnej zmluvy o prevode nehnuteľností zo 16. októbra 2008, ktorú sťažovateľka ako kupujúca uzatvorila so žalobcami ako predávajúcimi, a (ii) zaplata kúpnej ceny spolu s príslušenstvom.

4. Okresný súd v poradí štvrtým rozsudkom sp. zn. 12C 9/2009 zo 14. júna 2019 uložil sťažovateľke povinnosť uhradiť žalobcom spoločne a nerozdielne finančnú sumu 245 635 eur spolu s úrokom z omeškania, a to z titulu jej záväzku vyplývajúceho z kúpnej zmluvy (I. výrok), a zároveň určil,

že odstúpenie sťažovateľky od kúpnej zmluvy je neplatné (II. výrok), vo zvyšnej časti žalobu zamietol (III. výrok) a súvisiacim výrokom o náhrade trov konania zaviazal sťažovateľku jej náhradou v rozsahu 100 %.

5. Proti označenému rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Bratislave rozsudkom sp. zn. 16Co 47/2020 z 31. mája 2022 tak, že rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým bola sťažovateľke uložená povinnosť uhradiť žalobcom finančnú sumu 245 635 eur spolu s úrokom z omeškania, zmenil tak, že žalobu zamietol (I. výrok), vo výroku, ktorým určil, že odstúpenie sťažovateľky od kúpnej zmluvy je neplatné, a vo výroku, ktorý žalobu žalobcov vo zvyšnej časti zamietol, potvrdil (II. výrok) a žiadnej zo strán sporu nepriznal právo na náhradu trov konania (III. výrok).

6. Krajský súd zmenu prvého výroku rozsudku okresného súdu odôvodnil s poukazom na skutočnosť, že dosiaľ nenastala splatnosť kúpnej ceny, pretože jej splatnosť bola podľa kúpnej zmluvy naviazaná na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, ku ktorému pred vydaním meritórneho rozhodnutia nedošlo, keďže katastrálne konanie bolo z dôvodu prebiehajúceho súdneho konania prerušené. V nadväznosti na rozsudok krajského súdu a v ňom konštatovanú neplatnosť odstúpenia od kúpnej zmluvy sťažovateľkou odpadol dôvod prerušenia katastrálneho konania a 26. januára 2023 došlo k povoleniu vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností a následne 31. januára 2023 aj k úhrade kúpnej ceny žalobcom.

7. Proti rozsudku krajského súdu v časti, ktorou došlo k zmene rozsudku okresného súdu, podali žalobcovia dovolanie, o ktorom ku dňu podania ústavnej sťažnosti podľa tvrdenia sťažovateľky nebolo rozhodnuté.

8. V okolnostiach danej veci je dôležité, že medzi vydaním rozsudku okresného súdu a úhradou kúpnej ceny žalobcovia doručili okresnému súdu návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zriadením záložného práva na nehnuteľnostiach vo vlastníctve sťažovateľky. O tomto návrhu žalobcov rozhodol okresný súd uznesením sp. zn. 63C/53/2022 z 28. septembra 2022, ktorým zriadil k nehnuteľnostiam vo vlastníctve sťažovateľky záložné právo z dôvodu, že považoval za preukázanú dôvodnú obavu žalobcov, že sťažovateľka nesplní svoj záväzok uhradiť im kúpnu cenu a jej príslušenstvo.

9. Proti označenému uzneseniu okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, v ktorom namietala dôvodnosť zriadenia záložného práva k svojim nehnuteľnostiam, pretože nepodmienená povinnosť splniť svoj peňažný záväzok v zmysle kúpnej zmluvy nastala až po tom, ako sťažovateľka nadobudla vlastnícke právo ku kúpnu zmluvou prevádzaným nehnuteľnostiam (19. január 2023), pričom kúpnu cenu uhradila ihneď po potvrdení platobného miesta žalobcami a následne pohľadávka žalobcov na úhradu kúpnej ceny bola v rozsahu istiny uspokojená (31. január 2023). O odvolaní sťažovateľky rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 6Co 15/2024, 6Co 26/2024 z 13. marca 2024 tak, že uznesenie okresného súdu z 28. septembra v časti výroku, ktorým bolo zriadené záložné právo k nehnuteľnostiam vo vlastníctve sťažovateľky, potvrdil. Krajský súd vychádzal zo skutkového stavu zisteného okresným súdom (stav pred povolením vkladu vlastníckeho práva a úhradou kúpnej ceny) a stotožnil sa s právnym posúdením vykonaným okresným súdom.

10. Keďže v priebehu odvolacieho konania na krajskom súde vedeného pod sp. zn. 6Co 15/2024, 6Co 26/2024 došlo k povoleniu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností (19. január 2023)

a úhrade kúpnej ceny v rozsahu jej istiny (31. január 2023), podala sťažovateľka 7. februára 2023 na okresnom súde návrh na zrušenie zabezpečovacieho opatrenia, keďže zastávala názor, že úhradou kúpnej ceny odpadol dôvod, pre ktorý bolo záložné právo na nehnuteľnostiach sťažovateľky nariadené. O predmetnom návrhu sťažovateľky rozhodol mestský súd uznesením sp. zn. B3-63C/53/2022 z 12. decembra 2023 tak, že návrh na jeho zrušenie zamietol. V odôvodnení označeného uznesenia konštatoval, že zabezpečovacie opatrenie bolo vydané na účely zabezpečenia pohľadávky žalobcov spočívajúcej v zaplatení kúpnej ceny a jej príslušenstva a keďže sťažovateľka uhradila kúpnu cenu iba v rozsahu istiny, a nie príslušenstva, tak dôvody nariadeného zabezpečovacieho opatrenia naďalej trvajú. Mestský súd v tejto súvislosti vzal do úvahy skutočnosť, že, čo sa týka príslušenstva pohľadávky žalobcov, prebieha dovolacie konanie.

11. Sťažovateľka, vychádzajúc z nesprávneho poučenia o možnosti podania riadneho opravného prostriedku, podala proti uzneseniu mestského súdu z 12. decembra 2023 odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením z 13. marca 2024 tak, že ho odmietol.

12. Sťažovateľka nespokojná s tým, ako všeobecné súdy vyhodnotili jej návrh na zrušenie nariadeného zabezpečovacieho opatrenia, podala na mestskom súde 28. marca 2024 opätovný návrh na zrušenie zabezpečovacieho opatrenia, o ktorom rozhodol mestský súd touto ústavnou sťažnosťou napadnutým uznesením. Mestský súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia konštatoval, že zo strany sťažovateľky bol podaný opakovaný návrh na zrušenie zabezpečovacieho opatrenia po tom, ako mestský súd uznesením z 12. decembra 2023 jej pôvodný návrh na zrušenie zabezpečovacieho opatrenia zamietol, pričom vo svojom novom návrhu sťažovateľka neuviedla žiadne nové skutočnosti, ktoré neboli mestskému súde známe už v čase vydania jeho predchádzajúceho rozhodnutia, a preto bolo potrebné tento jej návrh zamietnuť.

II.

Argumentácia sťažovateľky

13. Sťažovateľka v rámci svojej sťažnostnej argumentácie označila závery vyplývajúce z napadnutého rozhodnutia mestského súdu za nesprávne a porušujúce ňou označené práva podľa ústavy a dohovoru, pričom konkrétne namieta, že v jej záležitosti po zamietnutí návrhu žalobcov na úhradu kúpnej ceny spolu s jej príslušenstvom (rozsudok krajského súdu) a následnom splnení jej zmluvnej povinnosti úhradou kúpnej ceny (po povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností) už neexistuje právny dôvod na ďalšie obmedzovanie jej vlastníckeho práva v podobe zabezpečovania úhrady úrokov z omeškania, pretože odpadol predmet zabezpečenia. Sťažovateľka zastáva názor, že ani podané dovolanie žalobcov proti rozsudku krajského súdu na dôvodnosti trvania zabezpečovacieho opatrenia nič nemení, pretože právna neistota týkajúca sa jej povinnosti uhradiť úroky z omeškania bola odstránená právoplatným rozhodnutím krajského súdu, ktorým zmenil rozsudok okresného súdu tak, že návrh na zaplatenie kúpnej ceny s príslušenstvom zamietol.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

14. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka predovšetkým namieta, že mestský súd v napadnutom rozhodnutí nereflektoval na to, že sťažovateľka uspokojila nárok žalobcov na úhradu kúpnej ceny, a tak zanikli akékoľvek dôvody na ďalšie trvanie zabezpečovacieho opatrenia.

15. V súvislosti s označenou námietkou sťažovateľky je potrebné uviesť, že táto jej námietka (úhrada kúpnej ceny) bola prvotne predmetom posudzovania zo strany mestského súdu, keď uznesením z 12. decembra 2023 rozhodoval o jej návrhu na zrušenie zabezpečovacieho opatrenia, pričom skonštatoval, že aj napriek úhrade kúpnej ceny dôvody zabezpečovacieho opatrenia naďalej pretrvávajú, lebo sťažovateľka neuhradila príslušenstvo kúpnej ceny, ktorého posúdenia sa týka prebiehajúce dovolacie konanie (bod 10 tohto uznesenia).

16. Sťažovateľka nespokojná s označeným rozhodnutím mestského súdu podala 28. marca 2024 opätovný návrh na zrušenie zabezpečovacieho opatrenia, v ktorom zopakovala dôvody uvedené vo svojom predchádzajúcom návrhu. Mestský súd v reakcii na tento jej návrh v napadnutom uznesení uviedol, že zo strany sťažovateľky *„ide o opakovaný návrh na zrušenie vydaného zabezpečovacieho opatrenia, po tom ako súd uznesením č. k. B3 63C/53/2022-198 zo dňa 12.12.2023 jej pôvodný návrh na zrušenie vydaného zabezpečovacieho opatrenia zamietol a Krajský súd v Bratislave rozhodol o jej odvolaní proti uzneseniu č. k. 63C/53/2022 zo dňa 28.09.2022 o vydaní zabezpečovacieho opatrenia tak, že toto rozhodnutie potvrdil, pričom vo svojom návrhu neuvádza žiadne nové skutočnosti, ktoré by neboli súdu prvej inštancie a odvolaciemu súdu známe už v čase vydania svojich rozhodnutí.“*

17. Ústavný súd v reakcii na kľúčový dôvod, ktorý viedol mestský súd k zamietnutiu návrhu sťažovateľky na zrušenie zabezpečovacieho opatrenia (podanie návrhu z tých istých dôvodov, o ktorých už bolo mestským súdom právoplatne rozhodnuté), a spôsob odôvodnenia ústavnej sťažnosti sťažovateľky orientovaný na nedôvodnosť ďalšieho trvania zabezpečovacieho opatrenia bez zmeny skutkovej situácie oproti stavu rozhodujúcemu pre vydanie uznesenia mestského súdu z 12. decembra 2023 konštatuje, že sťažovateľka nijakým spôsobom neotvára zmysluplnú polemiku s tým, ako jej návrh na zrušenie zabezpečovacieho opatrenia vyhodnotil mestský súd (uplatnenie tých istých skutkových dôvodov na zrušenie neodkladného opatrenia, o ktorých už bolo rozhodnuté), ale iba recykluje námietky, na ktoré dostala už odpoveď v uznesení mestského súdu z 12. decembra 2023, ktoré (a táto okolnosť je pre aktuálne rozhodovanie ústavného súdu podstatná) mohla prostredníctvom ústavnej sťažnosti podrobiť ústavno-súdnemu prieskumu z pohľadu udržateľnosti právneho posúdenia svojho návrhu na zrušenie zabezpečovacieho opatrenia. Ako už bolo uvedené, opakované podanie návrhu bez zmeny podstatných okolností pre rozhodnutie mestského súdu odobruje v rovine ústavnej udržateľnosti aj ostatné (ústavnou sťažnosťou napadnuté) rozhodnutie označeného súdu o takom duplicitnom podaní, a to bez ohľadu na jeho vecnú správnosť definovanú riešením predmetu rozhodovania v predchádzajúcom uznesení, keďže bez zmeny podkladu na rozhodnutie nemohli byť identické okolnosti právne vyhodnotené súdom odlišne (*ne bis in idem*). Uplatniac súvisiaci relevantný aspekt a uhol pohľadu, sťažovateľka nemôže skoršie nepodanie ústavnej sťažnosti v zákonnej lehote zhojiť opakovaným podaním rovnakého návrhu mestskému súdu a následným atakom rozhodnutia o ňom „včas“ podanou ústavnou sťažnosťou.

18. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva

alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

19. Sumarizujúc už uvedené, ústavný súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie mestského súdu nemožno považovať za také, ktoré by v kontexte sťažovateľkou uplatnených námietok bolo zmätočné, prípadne zjavne neprimerané (excesívne), a preto sťažovateľkou uplatnené námietky v ústavnej sťažnosti nemôžu byť základom toho, aby jej záležitosť bolo možné posunúť do roviny meritórneho ústavno-súdneho prieskumu.

20. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd neidentifikoval v záveroch formulovaných mestským súdom arbitrárnosť ani nedostatok odôvodnenia, ktoré by mohli signalizovať porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto musel postupom podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

21. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o jej ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. septembra 2024

Libor Duľa
predseda senátu